

**MAIRONIO LIETUVIŲ LITERATŪROS MUZIEJAUS
INFORMACINIŲ IR KOMUNIKACINIŲ TECHNOLOGIJŲ NAUDOJIMO,
DARBUOTOJŲ STEBĖSENOS IR KONTROLĖS DARBO VIETOJE TVARKA**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Maironio lietuvių literatūros muziejaus (toliau – Muziejus) informacinių ir komunikacinių technologijų naudojimo bei darbuotojų stebėsenos ir kontrolės darbo vietoje tvarka (toliau – Tvarka) nustato informacinių ir komunikacinių technologijų naudojimo bei darbuotojų stebėsenos ir kontrolės darbo vietoje darbo metu taisykles bei mastą.
2. Šia Tvarka darbuotojai informuojami, kokiais atvejais Muziejus turi teisę tikrinti Muziejaus informacinių ir komunikacinių technologijų įrenginių naudojimą, įskaitant jais atliktą susirašinėjimo turinį tiek, kiek tai būtina Tvarkoje numatytiems tikslams pasiekti.
3. Muziejus, atlikdamas darbuotojo stebėsenos ir kontrolės procesą, gerbia darbuotojo teisę į privatų gyvenimą ir užtikrina Asmens duomenų apsaugą.
4. Tvarka reglamentuoja darbuotojų teisės į privatumą ir Muziejaus teisės į savo nuosavybės apsaugą interesų derinimą.

**II SKYRIUS
INFORMACINIŲ IR KOMUNIKACINIŲ TECHNOLOGIJŲ NAUDOJIMAS**

5. Muziejus, atsižvelgdamas į darbuotojų einamas pareigas ir atliekamas funkcijas, suteikia darbuotojams darbo priemones: kompiuterį, prieigą prie interneto, programines įrangas, mobiliųjį telefoną (pagal poreikį ir Muziejaus galimybes), elektroninį paštą, kitą informacinių technologijų ir telekomunikacijų įrangą.
6. Suteiktos darbo priemonės priklauso Muziejui ir yra skirtos darbo funkcijoms vykdyti.
7. Darbuotojams, kurie naudojami Muziejaus suteiktu elektroniniu paštu, interneto prieiga ir kita informacinių technologijų ir telekomunikacijų įranga, draudžiama:
 - 7.1. skelbti, platinti Muziejaus konfidencialią informaciją (įskaitant, bet neapsiribojant autorinės teisės objektais, vidiniais Muziejaus dokumentais) internete, persirašyti ją į duomenų saugojimo laikmenas ar siųsti į asmeninius ar trečių asmenų el. pašto adresus, jei tai nėra susiję su darbinių funkcijų ir/ar darbdavio nurodymų vykdymu;
 - 7.2. naudoti Muziejaus elektroninį paštą, interneto prieigą ar suteiktas informacinių technologijų ir telekomunikacijų įrangą asmeniniams, komerciniams tikslams, Lietuvos Respublikos įstatymais draudžiamai veiklai, šmeižiančio, įžeidžiančio, grasinamojo pobūdžio ar visuomenės dorovės ir moralės principams prieštaraujanti informacijai, virusams, masinei piktybiškai informacijai (SPAM) siųsti ar kitiems tikslams, kurie gali pažeisti Muziejaus ar kitų asmenų teisėtus interesus;

7.3. persisiųsti, diegti, saugoti, naudoti, kopijuoti ar platinti tiesiogiai su darbu nesusijusių ir/arba bet kokią neautorizuotą, neteisėtą, autorines teises pažeidžiančią ar asmeninę programinę / kompiuterinę įrangą ir/ar grafinę garso, vaizdo medžiagą;

7.4. siųsti ir gauti duomenis, kurie gali būti užkrėsti virusais, turi įvairius kitus programinius kodus, bylas, galinčias sutrikdyti kompiuterinių ar telekomunikacinių sistemų, įrenginių bei programinės įrangos funkcionavimą ir saugumą;

7.5. naudoti įrangą neteisėtai prieigai prie duomenų ar sistemų, sistemų saugumo tikrinimui, skenavimui, kompiuterinio tinklo srauto duomenų stebėjimui;

7.6. savarankiškai pačiam ar pavedant tretiesiems asmenims be Muziejaus leidimo keisti, taisyti informacinių technologijų ir telekomunikacijų techninę ir programinę įrangą;

7.7. perduoti Muziejui priklausančią informacinių technologijų ir telekomunikacijų techninę ir programinę įrangą tretiesiems asmenims, jei toks perdavimas nėra susijęs su darbinių funkcijų vykdymu ar gali bet koku būdu pakenkti Muziejaus interesams;

7.8. atlikti kitus su darbo funkcijų vykdymu nesusijusius ar teisės aktams prieštaraujančius veiksmus.

8. Darbuotojai įsipareigoja neviešinti užfiksuotų duomenų (nuotraukų, filmuotos medžiagos ir pan.) apie Muziejaus vykdomus projektus, statybas, renginius ar kitus procesus internete, socialiniuose tinkluose, kitose visiems viešai prieinamose priemonėse be Muziejaus direktoriaus ar jo įgalioto asmens leidimo.

9. Darbuotojams naudojant elektroninio pašto ar interneto resursus asmeniniais tikslais ir/ar atliekant kitus su darbo funkcijų vykdymu nesusijusius veiksmus, Muziejus neužtikrina darbuotojų Asmens duomenų ar asmeninės informacijos konfidencialumo.

10. Jeigu Muziejaus darbuotojui suteikiamas unikalus prisijungimo prie Muziejaus tinklo resursų vardas ir slaptažodis, darbuotojas privalo saugoti suteiktą slaptažodį ir neatskleisti jo tretiesiems asmenims.

III SKYRIUS

DARBUOTOJŲ STEBĖSENA IR KONTROLĖ DARBO VIETOJE

11. Teisė į darbuotojų privatų gyvenimą darbo vietoje nėra absoliuti – kilus pagrįstoms abejonėms dėl teisės aktų ar darbo pareigų pažeidimo, atliekant tarnybinių tyrimą, Muziejus turi teisę atlikti darbo vietoje elektroniniu ar kitoku būdu vykdomų informacinių ir komunikacinių technologijų sistemų duomenų procesų stebėseną.

12. Stebėsenos ir kontrolės darbo vietoje tikslai:

12.1. apsaugoti konfidencialius Muziejaus duomenis nuo atskleidimo tretiesiems asmenims;

12.2. apsaugoti Muziejaus darbuotojų asmens duomenis ir Partnerių informaciją nuo neteisėto perdavimo tretiesiems asmenims;

12.3. apsaugoti Muziejaus informacines sistemas nuo įsilaužimų, duomenų vagysčių, virusų, pavojingų interneto puslapių, kenkėjiškų programų, autorių teisių pažeidimo per Muziejaus įrangą interneto prieigą;

12.4. apsaugoti Muziejaus turtą ir turtinius interesus ar nustatyti turto buvimo vietą;

12.5. užtikrinti darbuotojų pareigų laikymąsi.

13. Siekdamas Tvarkos 12 punkte nurodytų tikslų, Muziejus vadovaujasi šiais principais:

13.1. **būtinumo** – Muziejus, prieš taikydamas šioje Tvarkoje nurodytas darbuotojų stebėsenos ir kontrolės formas, įsitikina, kad naudojama kontrolės forma yra neišvengiamai būtina nustatytiems tikslams pasiekti;

13.2. **tikslingumo** – duomenys renkami nustatytam, aiškiam ir konkrečiam tikslui ir nėra toliau tvarkomi ir/ar saugomi būdu, neatitinkančiu šioje Tvarkoje nurodytų tikslų;

13.3. **skaidrumo** – Muziejuje neleidžiamas joks paslėptas vaizdo, elektroninio pašto, naudojimosi internetu ar programomis stebėjimas, išskyrus atvejus, kuriems esant toks stebėjimas leidžiamas pagal įstatymus arba, kai nėra kitos galimybės ir tokie veiksmai būtini, siekiant nustatyti teisės pažeidimus ar nusikalstamą veiką Muziejaus objektuose;

13.4. **proporciningumo** – lyginant su nustatytu siekiamu tikslu, asmens duomenys, kurie gaunami vykdant šioje Tvarkoje numatytą stebėjimą, yra susiję ir nepertekliniai;

13.5. **tikslumo ir duomenų išsaugojimo** – bet kokie duomenys, susiję su darbuotojo kontrole, yra tikslūs, jei reikia nuolat atnaujinami ir teisėtai saugomi ne ilgiau nei tai būtina;

13.6. **saugumo** – Muziejuje įdiegtos reikiamos techninės ir organizacinės priemonės, siekiant užtikrinti, kad bet kokie saugomi asmens duomenys būtų saugūs ir apsaugoti nuo išorinio kišimosi.

14. Informacija apie darbuotojų interneto naršymo istoriją nėra nuolat stebima. Peržiūrimi išimtinai tik su galimu pažeidimu susiję duomenys.

15. Organizuodamas procesų stebėseną, Muziejus visais atvejais laikosi Tvarkos 13 punkte nurodytų principų ir tokias stebėsenos priemones taiko tik išimtiniais atvejais, turėdamas patikimų duomenų ar argumentų, kad iškeltų tikslų būtų galima pasiekti mažiau darbuotojų privatumą ribojančiomis priemonėmis.

16. Atliekant darbo pareigų pažeidimo tyrimą ir prieš atliekant procesų stebėsenos veiksmus, už korupcijos prevenciją atsakingas muziejaus darbuotojas surašo sprendimą dėl stebėsenos veiksmų pradėjimo, kuriame turi būti nurodyta:

16.1. įtariamo darbuotojo veiksmai ir aplinkybės, nurodant galimai pažeistas darbo pareigas;

16.2. kokia konkrečiai medžiaga ir už kokį laikotarpį bus peržiūrima;

16.3. kokie darbuotojai kviečiami dalyvauti atliekant stebėsenos veiksmus;

16.4. motyvai, kodėl tikslų negalima pasiekti kitais mažiau darbuotojo privatumą ribojančiais būdais.

17. Apie atliekamus stebėsenos veiksmus visais atvejais iš anksto informuojamas darbuotojas, kurio duomenys peržiūrimi, taip įgyvendinant jo, kaip Asmens duomenų subjekto, teisę susipažinti su tvarkomais duomenimis, ir kviečiamas į peržiūrėjimo procedūrą. Darbuotojo prašymu dalyvauja darbuotojų atstovas.

18. Atliekant tyrimą ir iš anksto informavus darbuotoją apie stebėjimo tikslą, Muziejus gali taikyti skirtingas stebėjimo ir kontrolės priemones: tarnybinio elektroninio pašto, tarnybinio telefono, lankomų interneto svetainių istorijas, vaizdo įrašų peržiūrą ir kitas, taip pat gali tikrinti jam priskirtame kompiuteryje įdiegtų komunikacijos programų (Skype ir kt.) turinį ar kitą susirašinėjimą tokia apimtimi, kiek būtina Tvarkoje numatytiems tikslams pasiekti.

19. Muziejus turi įvertinti naudojamų priemonių proporciningumą, prevencijai skirdamas pirmenybę prieš stebėjimą, pvz., kilus pagrįstoms abejonėms be darbuotojo įspėjimo blokuoti prieigą prie atskirų interneto svetainių ar programinės įrangos.

20. Atlikdamas darbo pareigų pažeidimo tyrimą, Muziejus gali atiduoti darbuotojų naudojamą įrangą tirti tretiesiems asmenims, kurie teisės aktų nustatyta tvarka turi teisę tokius duomenis gauti.

21. Prie Muziejaus objektų įrengtų vaizdo stebėjimo kamerų tikslas – užtikrinti darbuotojų ir kitų asmenų saugumą, kad nusikaltimo atveju būtų įmanoma jį atskleisti, o Asmens duomenų saugumo atveju – kad tretieji asmenys nesužinotų asmens duomenų.

22. Vaizdo stebėjimas nenaudojamas stebėti darbuotojus, kontroliuoti juos, jų darbo intensyvumą, kokybę ar mastą. Vaizdo stebėjimo peržiūra siekiama užtikrinti darbuotojų, turto ir visuomenės saugumą.

23. Esant pagrįstam pagrindui, iš anksto informavus darbuotoją, siekiant tvarkoje nurodytų tikslų, Muziejus, vadovaudamasis šios Tvarkos nuostatomis, gali taikyti ir kitas darbuotojų stebėsenos ir kontrolės priemones (pvz., garso įrašymo, tarnybinių telefonų ir automobilių GSM duomenų rinkimą ir kt.):

23.1. darbuotojams, naudojantiems tarnybinių automobilių darbo reikalais, gali būti taikoma GPS transporto kontrolės sistema, siekiant nustatyti konkretaus automobilio buvimo vietą arba kontroliuoti kuro sunaudojimą;

23.2. stebėsenos veiksmai tarnybinių telefonų atžvilgiu vykdomi peržiūrint konkretaus tarnybinio telefono numerio (abonento) išsklotinę, kuri apima: atliktų skambučių, išsiųstų SMS ir MMS datą, laiką, adresato telefono numerį, prisijungimo prie interneto duomenų kiekį, laiką ir trukmę ir kt.

24. Atliekant darbuotojo stebėseną ir kontrolę, negali būti pažeistas darbuotojo asmeninio susirašinėjimo ir kito privataus gyvenimo slaptumas tiek, kiek tai objektyviai įmanoma.

25. Darbuotojas, kaip Asmens duomenų subjektas, turi teisę susipažinti su tvarkomais Asmens duomenimis, reikalauti ištaisyti duomenis arba juos ištrinti, arba apriboti duomenų tvarkymą.

26. Apie informacinių ir komunikacinių technologijų sutrikimus darbuotojas turi informuoti tiesioginį vadovą.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

27. Tyrimą dėl galimo darbo pareigų ar kito pažeidimo Muziejuje paprastai atlieka už korupcijos prevenciją atsakingas darbuotojas. Tyrimą taip pat gali atlikti ir kitas Muziejaus direktoriaus paskirtas darbuotojas, kuris surašo sprendimą ir atlieka tyrimą, vadovaudamasis šios Tvarkos nuostatomis.

28. Apie atliktus stebėjimo ir kontrolės rezultatus atsakingas už korupcijos prevenciją darbuotojas reguliariai, ne rečiau kaip vieną kartą per metus, informuoja Muziejaus direktorių.

29. Ši Tvarka yra privaloma visiems Muziejaus darbuotojams. Darbuotojai su šia Tvarka bei jos pakeitimais yra supažindinami pasirašytinai arba elektroninėmis priemonėmis ir įsipareigoja jos laikytis.

30. Šios Tvarkos pažeidimai gali būti laikomi darbo pareigų pažeidimais, už kuriuos gali būti taikoma atsakomybė, numatyta Lietuvos Respublikos darbo kodekse.

31. Tvarka peržiūrinama ir atnaujinama esant poreikiui arba pasikeitus teisės aktams, kurie reglamentuoja šios srities teisinius santykius.